บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกรณีศึกษา (case study) ซึ่งทำแบบกลุ่มโดยทำในตัวอย่างวัดก่อน-หลัง (One-group pre-post test design) เพื่อศึกษาลักษณะและผลของโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ต่อภาวะซึมเศร้าของ ผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าโรคติดสุราตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรคทางจิตเวชฉบับที่ 4 (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder Fourth Edition TR [DSM-IV-TR]) สมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (American Psychiatric Association, 2005) หรือได้รับบันทึกเป็น F 10.2 ตามรหัสโรคที่ยึดตามระบบขององค์การอนามัยโลก (International Statistical Classification of Disease and Related Health problem [ICD-10]) (สถาบันสุขภาพจิต, 2541) ต่อภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคติดสุราที่เข้ารับบริการแบบผู้ป่วยใน ตึกฝ้ายคำ โรงพยาบาลสวนปรุง เชียงใหม่ ผู้ศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ระหว่าง วันที่ 1-30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 จำนวน 8 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนิน การวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว ความเพียงพอของรายได้ อายุที่เริ่มดื่มครั้งแรก ค่าคะแนน CIWA ส่วนที่ 2 แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของเบ็ค (Beck Depression Inventory I [BDI-IA]) แปลเป็นภาษาไทยโดย มุกดา ศรียงค์, 2522 (อ้างใน ลัดดา แสนสีหา, 2536) ส่วนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการทดลอง คือ โปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ ที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจาก หยาดชล หนูหุ่น ในปีพ.ศ. 2547 ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ของเอลลิส (Ellis,1994) ได้ดัดแปลงเฉพาะสถานการณ์และใบงาน ซึ่งประกอบด้วยการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 8 ครั้ง ครั้งละ 60 ถึง 90 นาที วันเว้นวัน (Dryden, 1996) ส่วนที่ 4 แบบบันทึกการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม กระบวนการตามวัตถุประสงค์ ของแต่ละขั้นตอน โดยการสังเกตพฤติกรรมท่าทาง การตอบสนอง หรือการตอบคำถาม ของสมาชิก และบันทึกปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดขึ้นระหว่างการบำบัด ทุกครั้ง หลังสิ้นสุดการทดลองกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการตอบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบการประเมินภาวะซึมเศร้าเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนภาวะซึมเศร้าก่อนและหลังการทดลอง

ผลการศึกษาพบว่า

1. ลักษณะของโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สำหรับผู้ป่วยโรคติดสุราซึ่งมีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างและสามารถนำไปช่วยให้ผู้ป่วยปรับเปลี่ยนความเชื่อที่ไร้เหตุผลบนพื้นฐานความเป็นจริง

2. หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ ผู้ป่วยโรคติดสุรา มีภาวะซึมเศร้าลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการได้รับโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ สามารถลดภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคติดสุราได้และควรนำไปใช้ในงานประจำต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้แสดงเห็นว่า โปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ สามารถลดภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคติดสุราได้จึงควรนำไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยโรคติดสุราที่มีภาวะซึมเศร้าที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง เชียงใหม่ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระยะยาว เพื่อติดตามผลของโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ ต่อภาวะซึมเศร้าอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ติดสุราทีมีภาวะซึมเศร้าและได้รับการรักษาด้วยยาต้านเศร้า กับกลุ่มผู้ติดสุราที่มีภาวะซึมเศร้า แต่ไม่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านเศร้ามีความแตกต่างกันอย่างไร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved